

➤ FRA PRESIDENTEN

Hver dag tar nordmenn valg som påvirker forekomsten av antibiotikaresistens. Vi må ha virksomme medisiner når vi blir syke – vet vi nok om konsekvensene av våre valg, og hva kan vi gjøre for å bremse bakterietrusselen?

Multiresistente bakterier – en trussel mot folkehelsen

Det var en lettelse å stige opp fra feberen og kjenne at smerten ga seg. Tannverk er fæle greier. Alle har vi lest Linas ferd gjennom Katthult etter den beste måten å få ut tanna på. Hun endte opp hos smeden. Og min kjære Alf Prøysens karakteristiske skjeve smil er forårsaket av en kjevebetennelse. Vi skal ikke mange tiår tilbake før tanninfeksjoner var en vanlig og plagsom tilstand.

Det er tannlegen som er herre over denne behandlingen. Som regel holder det med håndverket. Men av og til er infeksjonen hissig og da trengs antibiotika som virker. Tannleger står for ca. 5,3 % av forskrivningen av antibiotika utenfor institusjon, og det øker stadig.

Tannleger skriver også ut mer bredspektret antibiotika enn før. Noe av forskrivningsøkningen skyldes trolig at flere tar tannbehandling i utlandet. Mange av disse pasientene får utført store kirurgiske inngrep, og de utsetter seg for stor smitterisiko. Tannbehandling foregår i et meget bakterierikt og som oftest blodig miljø. Disse pasientene må derfor screenes for MRSA før innleggelse på sykehus eller sykehjem.

Risiko for å importere resistente bakterier henger sammen med økt reisevirksomhet. Etter at reglene for reising med kjæledyr ble EU-tilpasset, ser vi en enorm økning i innførsel av kjæledyr til Norge. Særlig nær kontakt mellom kjæledyr og eiere gir ekstra utfordringer for Zoonoser.

Veterinærmedisin står for 12 % av antibiotikabruken i Norge. All antibiotika brukt til dyr i Norge er reseptbelagt, i motsetning til mange andre land i Europa og resten av verden hvor direkte salg er vanlig. De siste tjue årene har antibiotikabruken på landdyr og i havbruk gått drastisk ned i Norge, mens på smådyr har forbruket økt. Derfor er det viktig å se utover landegrensene. Import av dyr, dyreprodukter, avlsmateriale og mat vil kunne få stor betydning for vår evne til å begrense forekomsten av antibiotikaresistens i eget land.

Veterinærinstituttet har avdekket at mange av hundene som importeres til Norge har falske papirer (pass) og ikke har den nødvendige beskyttelsen de trenger for eksempelvis rabies og revens lille bendelorm.

Veterinærforeningen, Tannlegeforeningen og Legeforeningen inviterer under Arendalsuka til debatt om det økende problemet med multiresistente bakterier. Vi ønsker å øke kunnskapen om hvordan smitte mellom mat, dyr og mennesker og resistens oppstår. Våre medlemmer møter på utfordringer i sine kliniske hverdager som tilsier at det må mer til enn retningslinjer og handlingsplaner for å snu den skremmende utviklingen. Vi har invitert både ministre, stortingspolitikere og fagfolk som vil fortelle om trusselbildet og se på konsekvensene og kostandene dette har for samfunnet vi lever i. Vi kan ikke bare se en sektor for seg, og vi må løfte blikket utover landets grenser.

Hver dag tar nordmenn valg som påvirker forekomsten av antibiotikaresistens – blant annet ved valg av matvarer, kjæledyr, helsetjenester og reisemål. Vi må ha virksomme medisiner når vi blir syke – vet vi nok om konsekvensene av våre valg, og hva kan vi gjøre for å bremse bakterietrusselen?

Marit Hermansen
marit.hermansen@legeforeningen.no
president